

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Budai Campus
Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet
Tájvédelmi és Tájrehabilitációs Tanszék
Tájrendező és kertépítő mérnöki alapképzési szak

VÁGI JÁNOS

ESŐKERTEK LÉTESÍTÉSÉRE ALKALMAS TERÜLETEK VIZSGÁLATA
KELENFÖLDÖN

Témavezető: **Módosné Bugyi Ildikó** mesteroktató, Egyetem, Budai Campus, Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet, Tájvédelmi és Tájrehabilitációs Tanszék

A városi klímaadaptáció napjaink egyik legsürgetőbb kihívása, amelyre a természet alapú megoldások kínálnak fenntartható és költséghatékony válaszokat. Az esőkeretek kiemelt szerepet játszanak a csapadékvíz helyben tartásában, a vízkörforgás rehabilitációjában és az ökoszisztéma-szolgáltatások bővítésében, így hozzájárulnak a városi hősziget-hatás mérsékléséhez és az élhetőbb környezet kialakításához. Kutatásom célja Budapest XI. kerületének Kelenföld városrészében esőkeretek kialakítására alkalmas helyszínek azonosítása volt, tájépítészeti, térinformatikai és társadalmi szempontok integrálásával.

A módszertan komplexitása biztosította az eredmények megbízhatóságát. Elsőként térinformatikai elemzést végeztem QGIS környezetben, nyílt adatforrások (Open Data Atlasz, Copernicus, WorldClim) felhasználásával, amely lehetővé tette a burkolt felületek, mikrodomborzati viszonyok és talajparaméterek rendszerszintű értékelését. Ezt terepi felmérések egészítették ki, amelyek pontosították a burkolati állapotokat és a vízgyűjtési lehetőségeket. A társadalmi dimenziót lakossági kérdőív bevonásával vizsgáltam, amely feltárta az esőkeretekkel kapcsolatos ismereteket és hozzáállást. Ez a hármas megközelítés – térinformatika, terepi validálás és társadalmasítás – lehetővé tette a helyszínek komplex értékelését.

A térinformatikai elemzés célja az esőkert kialakítására legalkalmasabb területek azonosítása volt, QGIS 3.34 program segítségével. A fókuszterületet hét egységre osztottam, majd az állományadatok értékeit egységenként átlagoltam, így lehetővé vált a területek rangsorolása a kedvezőtlen adottságok mértéke szerint. A három legkedvezőtlenebb egységet érték kategóriákba soroltam, majd az eredmények minőségi és mennyiségi összesítésével kijelöltem a fejlesztésre leginkább javasolt területeket.

A terepi felmérés során helyszíni szakmai értékelést végeztem, különböző tájépítészeti szempontok alapján. A lakossági igényeket online kérdőívvel mértem fel (Google Űrlap, Facebook-csoportok), amely a kelenföldi lakótelepek lakóinak esőkerthez való viszonyát vizsgálta. A javaslatok kialakítása a térinformatikai és terepi eredmények, valamint a lakossági preferenciák pontozásos értékelésén alapult, ahol a szakmai szempontok kétszeres súlyt kaptak. Az eredmények szerint a Hengermalom úti, a Fehérvári úti és a Kelenföldi lakótelepek, valamint a főútvonalak menti területek fejlesztése a legindokoltabb.

A kutatás eredményei beépíthetők Újbuda és Budapest zöldinfrastruktúra-fejlesztési terveibe. A módszertan más városrészekre és településekre is adaptálható, így hozzájárulhat a klímaadaptációs stratégiák gyakorlati megvalósításához.